

Sivistyksen palvelualue

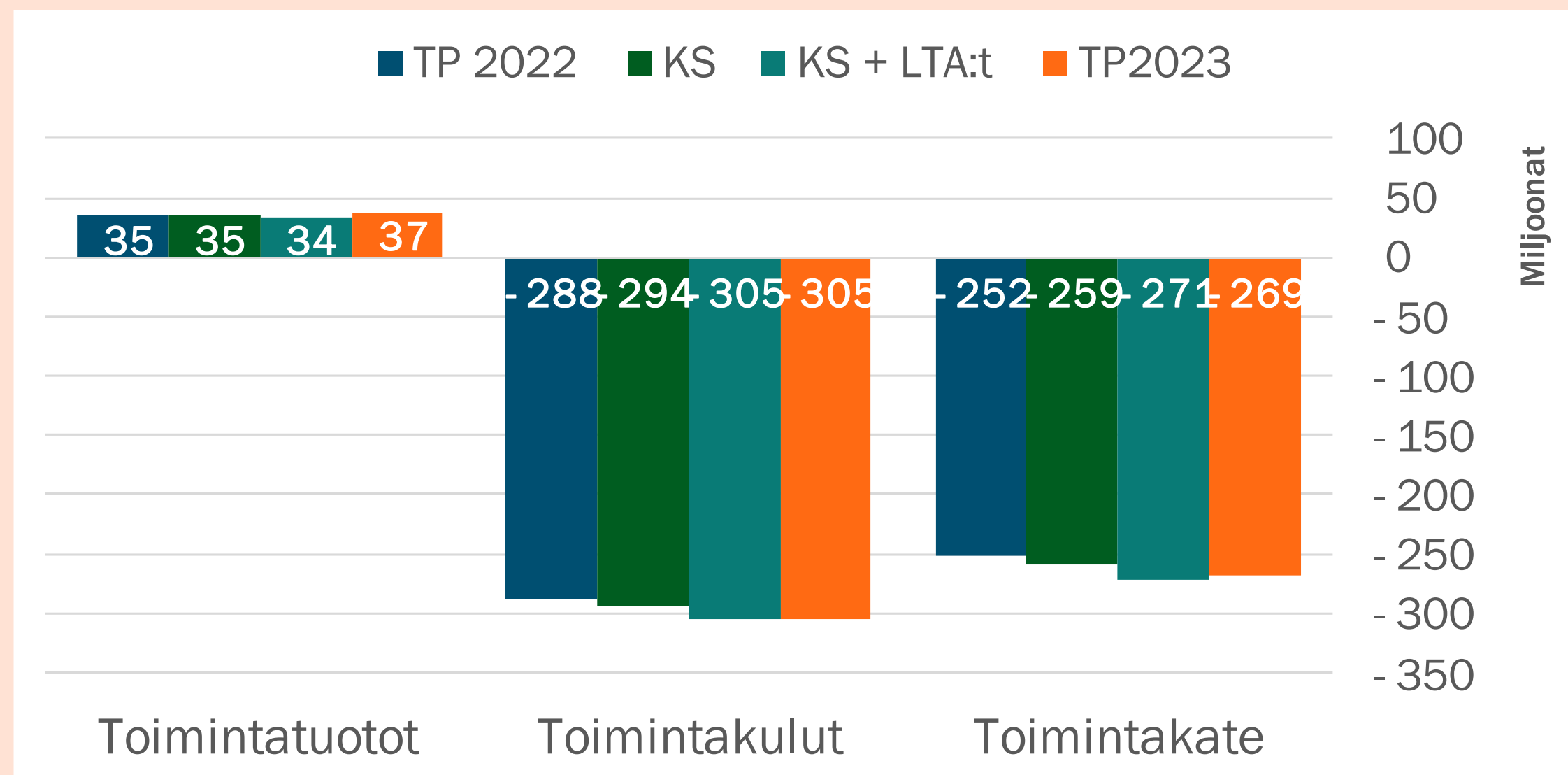
Tilinpäätösraportti 2023

Sivistyslautakunta 12.03.2024

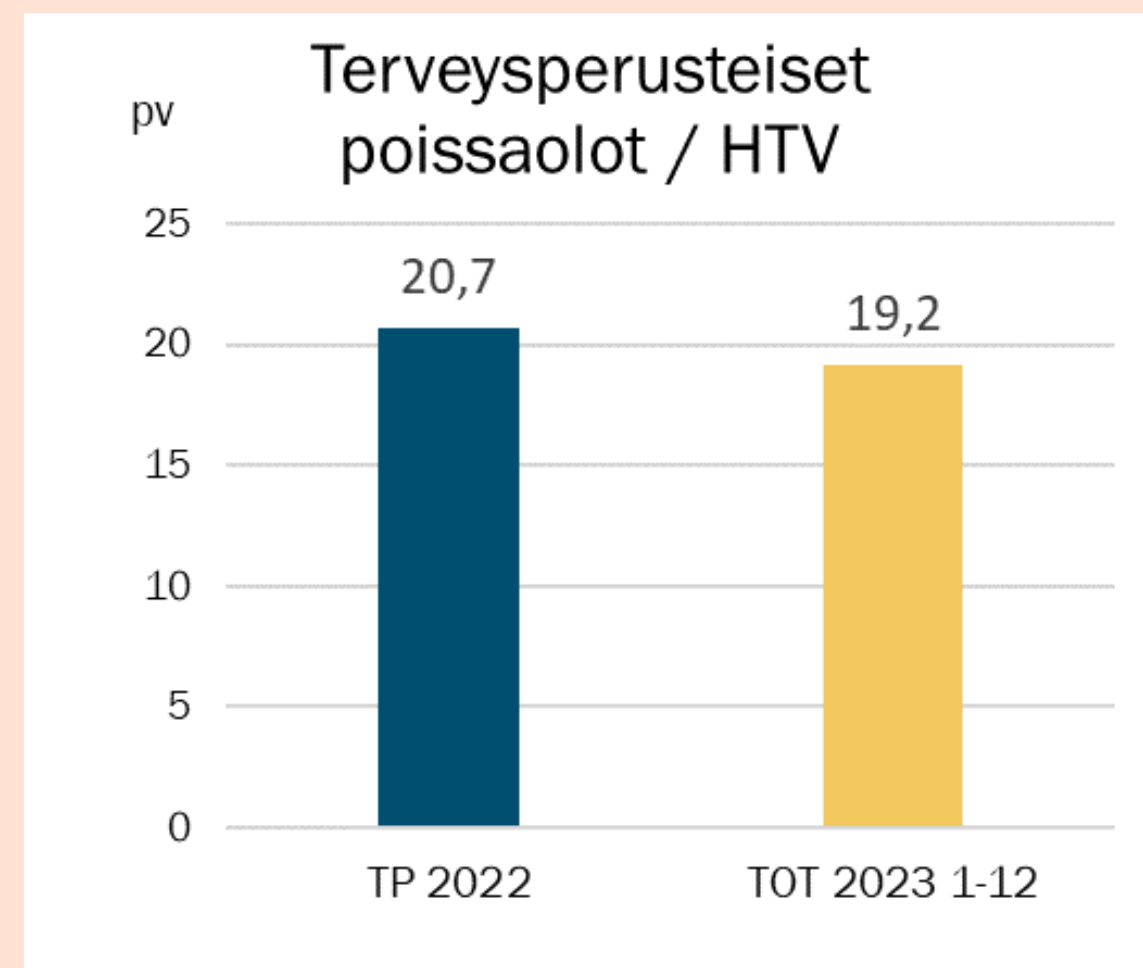
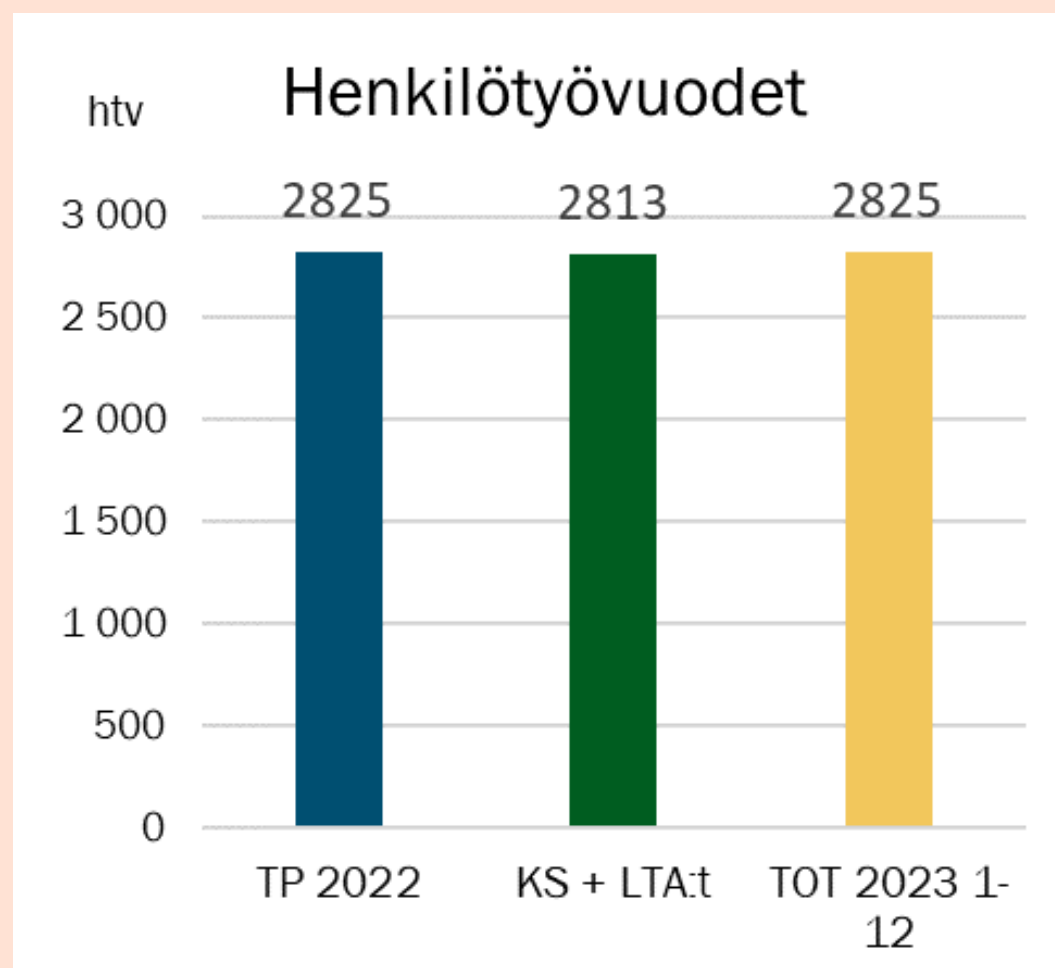
Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan
lautakunta 19.03.2024

Palvelualuejohtajan katsaus

- Vuoden 2023 toimintaan ja talouden toteumaan vaikuttivat tehdyt palkkaratkaisut ja inflaation vaikutukset, jotka nostivat kustannustasoa ennakoimattomasti.
- Sivistyksen palvelualueen talous toteutui toimintakate-tasolla hieman muutettua talousarvioita parempana. Palvelualueelle kohdistetut talouden tasapainottamisen tavoitteet eivät kuitenkaan toteutuneet täysimääräisesti ja talousarvion ylityspaineisiin jouduttiin hakemaan lisämäärärahaa.
- Lahden kaupunginorkesterin ja kaupunginteatterin talous toteutuivat alijäämäisinä erityisesti ennakoitua heikomman lipputulokertymän vuoksi.

Luvut sis. taseyksiköt

Talouden toteuma ja poikkeamat

Palvelualue *ilman taseyksiköitä

TOIMINTATUOTOT
TOTEUMA

21,0

milj. euroa
(2022: 20,5)

TOIMINTATUOTOT
POIKKEAMA

3,0

milj. euroa

TOIMINTAKULUT
TOTEUMA

289,0

milj. euroa
(2022: 272,8)

TOIMINTAKULUT
POIKKEAMA

-0,2

milj. euroa

Taseyksiköt

KAUPUNGINORKESTERI
POIKKEAMA

0,2

milj. euroa

KAUPUNGINTEATTERI
POIKKEAMA

0,6

milj. euroa

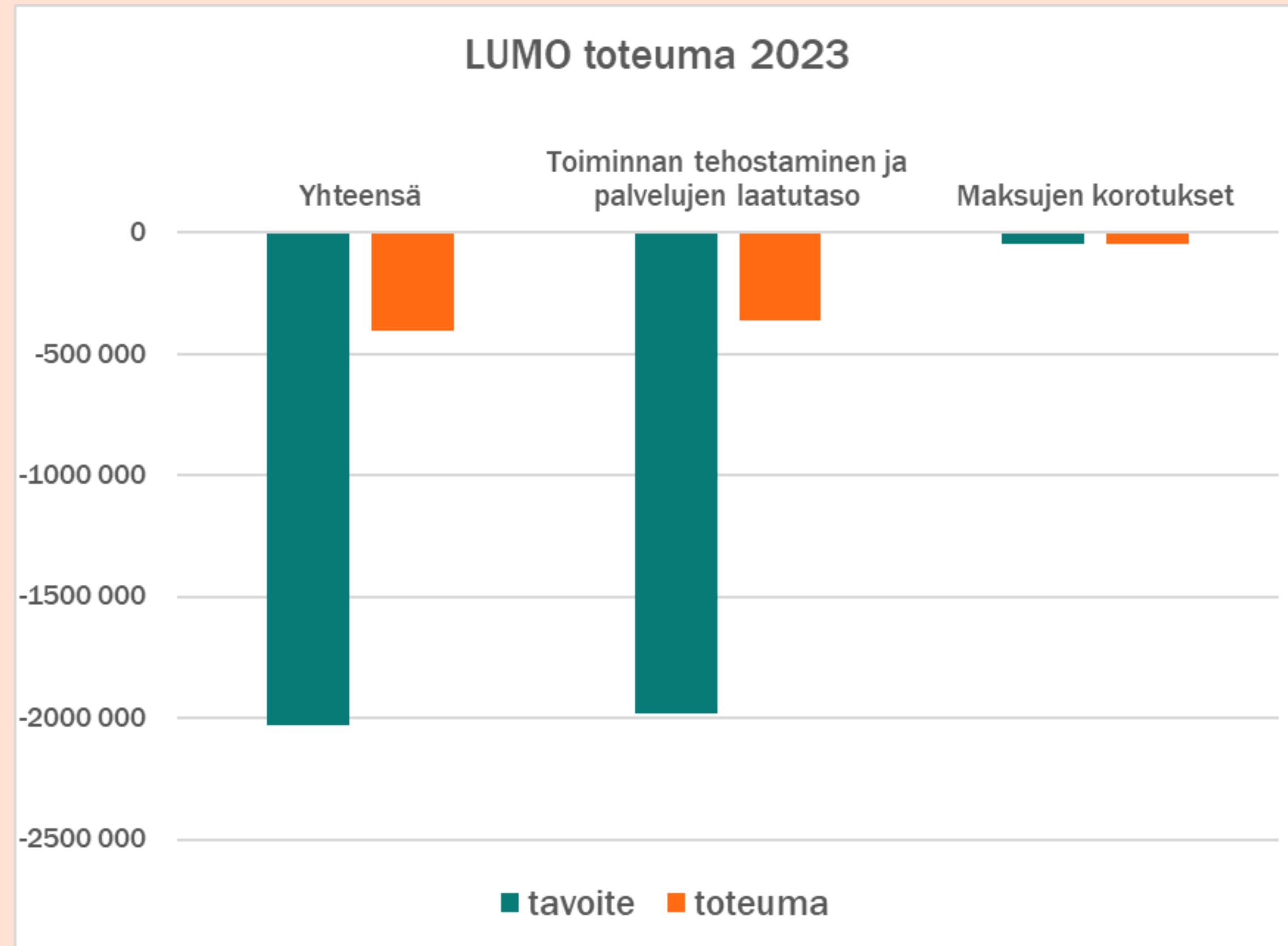
Sivistyksen palvelualueen poikkeamat ilman taseyksiköitä

- Toimintatuotot toteutuivat 3,0 milj. euroa voimassa olevaa talousarvioita paremmin. Toimintakulut alittivat voimassa olevan talousarvion 0,2 milj. euroa.

Lahden kaupunginorkesterin ja kaupunginteatterin poikkeamat

- Lahden kaupunginorkesterin ja kaupunginteatterin talous toteutuivat alijäämäisinä. Alijäämään vaikutti erityisesti ennakoitua heikompi lipputulojen kertymä.

Uudistumis- ja muutosohjelma (LUMO)

Menojen vähentäminen ja tulojen lisääminen toteuma -0,4 milj. euroa (tavoite -2,0 milj.)

- Sivistyksen palvelualueelle kohdistuu talouden tasapainottamisen tavoitteita LUMO-ohjelmasta vuosille 2021-2023 yht. 7,8 milj. euroa
- Vuodelle 2023 oli asetettu 2,0 milj. euroa uusia toimenpiteitä.
- Toiminnan tehostamiseen tähtäävät ja palvelujen laatutasoa heikentävät toimenpiteet toteutuivat osittain.
- Wellamo-opiston maksujen korotustavoite toteutui.
- Palvelualueen määrärahoihin on haettu talousarviovuoden aikana lisätalousarvioita eivätkä alkuperäiset talouden tasapainottamisen tavoitteet siten toteutuneet täysimääräisinä.

Toiminnan katsaus yksiköittäin

Sivistyspalvelujen seudullinen kehittäminen

- Sivistyspalvelujen kehittämistä toteutetaan Päijät-Hämeen kuntaverkostossa kuntien yhteistoimintasopimukseen pohjautuen. Kuntien sivistysjohtajat kokoontuivat säännöllisesti kuukausittain ajankohtaisten asioiden äärelle. Sivistyspalvelujen seudullisen kehittämisen mallia esiteltiin OECD:n maille Pariisin konferenssissa joulukuussa 2023. Seudullisina ulkopuolisella hankerahoituksella toteutettuja kehittämiskohteita ovat olleet sitouttava koulu yhteistyö (OKM) poissaolojen puuttumiseen, digitalisaation saattaminen esi- ja perusopetuksen koulujen arkeen (OPH), Verkstoperuskoulumallin kehittäminen seutukunnalle (Kuntaliitto), varhaiskasvatuksen digitaalisen arviointijärjestelmän (VALSSI) käyttöönoton tukeminen (OKM), nuorisoalan alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittäminen (ESAVI) ja varhaiskasvatuksen digitalisaation edistäminen. Tammikuussa toteutettiin seudullinen varhaiskasvatuksen ulkoinen arviointikysely, joiden tulosten pohjalta johdettiin seuraavan vuoden varhaiskasvatuksen seudulliset kehittämiskohteet.

Varhaiskasvatuspalvelut

- Varhaiskasvatuspalveluissa toteutettiin arviointikysely huoltajille, henkilöstölle ja lapsille. Velvoitetta kolmitasoisien tuen järjestämisestä varhaiskasvatuksessa oleville lapsille toteutetaan. Varhaiskasvatuspalvelut jatkaa hyväksytyyn palveluverkkosuunnitelman mukaista päiväkotiverkoston kehittämistä. Palvelusetelisääntökirjaa päivitettiin ja tukea yksityisille palveluntuottajille korotettiin. Samalla muutettiin korvausten maksamisperiaatteita huoltajien osalta.

Nuorisopalvelut

- Nuorisopalvelujen osallistuja- ja asiakasmäärä on ollut 277 640 . Nuorten työ- ja valmennuspalveluiden asiakkaana on ollut 180 nuorta, joista työllistettyjä 105. Suunnitelmallisesti tuettuja nuoria etsivässä nuorisotyössä, starttivalmennuksessa, oppivelvollisuuden tuessa sekä nuorten tukipalvelut Dominossa on ollut 704.
- Asiakaspalautteiden ka. 4,4 (1 – 5)

Perusopetus

- Perusopetuksen toiminta toteutui koulujen vuosisuunnitelmien ja opetussuunnitelman mukaisesti.
- Palveluverkkoon liittyvät päätökset, toiminnalliset muutokset ja uusien toimitilojen käyttöönotto toteutuivat suunnitellusti. Itäisen alueen muuttuneisiin oppilasennusteisiin reagoitiin jatkuvan palveluverkkotarkastelun toimintamallin mukaisesti ja muutostoimenpiteet muuttuneiden tilatarpeiden osalta käynnistyivät ripeästi.
- Perusopetukselle kohdennettujen säästövelvoitteiden toteuttamista edistettiin keväällä 2023 tekemällä mahdollisia yksittäisiä toimenpiteitä. Lisäksi valmisteltiin lukuvuoden 2023-24 henkilöstökustannuksia leikkaavia toimenpiteitä, jotka on laitettu toimeen elokuusta 2023 alkaen. Lisäksi valmisteltiin ja toteutettiin kustannusten kasvun hillitsemiseksi mm. toimintakulttuurin muutostoimenpiteitä.
- Kaupungin strategian kärkitoimenpiteet, jotka koskevat lapsia ja nuoria, ovat edenneet tavoitteiden mukaisesti.

Toiminnan katsaus yksiköittäin

Lukiokoulutus

- Lukiokoulutuksen toiminta on toteutunut v. 2021 käyttöön otetun opetussuunnitelman mukaisesti. Kehittäjäopettajien kautta on tarkasteltu eri oppiaineryhmien pedagogisia ratkaisuja suhteessa uuteen OPS:aan.
- Lukiokoulutus on osallistunut laatuhankkeeseen yhdessä Kuopion, Jyväskylän ja Hämeenlinnan kanssa. Hankkeen toimenpiteet ovat edenneet suunnitellusti. Hanke päättyy kesällä 2024.
- Opiskelijan tuen palveluihin (Tuetaan yhdessä- hanke) saatiin hankerahoitusta Opetushallitukselta 97 000 €.
- Lukioiden aloituspaikat täyttyivät. Erityistehtävälinoille oli hakijoita enemmän kuin paikkoja.

Kirjasto

- Kirjaston toiminta on ollut aktiivista ja asiakasmäärät ovat palanneet koronaa edeltävälle tasolle.
- Renkomäen kirjasto avattiin tammikuussa 2023 uudessa monitoimitalossa ja kirjasto saatiin myös omatoimikäyttöön. Mukkulassa omatoimikäyttöä on ilta-aikaan rajoitettu ilkeivallan ja häiriökäyttäytymisen johdosta. Pääkirjaston auditorio on pois käytöstä sisäilmaongelmien johdosta.
- Minun kuntani-hankkeen yhteydessä kirjastoissa on järjestetty erätaukokeskusteluja asiakkaiden toivomista aiheista.
- Lahden kaupunginkirjastossa otettiin käyttöön turvallisemman tilan periaatteet ja päivitettiin työyhteisön pelisäännöt ja kirjasto sai kaupungin työyhteisön kehittämispalkinnon liittyen tähän työhön.
- Kirjasto on tehnyt aktiivista yhteistyötä yhdistysten ja kaupungin toimijoiden kanssa.
- Vuoden 2023 aikana valmisteltiin sekä kirjastojärjestelmän vaihtoa että kansalliseen e-kirjastoon liittymistä.

Toiminnan katsaus yksiköittäin

Liikuntapalvelut

- Liikuntapalveluiden tilojen käyttöaste oli korkea.
- Uimahallien tulos oli hyvä ja myynti ylitti tavoitteen.
- Suurtahtumavuosi toi elinvoimaa ja matkailijoita kaupunkiin.
- Suurimmat tapahtumat olivat: Ironman 70.3 MM kilpailut, SM—viikot, Kalevan Kisat ja Salpausselän kilpailuiden 100-vuotiskilpailut.
- Kisapuiston pesäpallokenttä ja tekojää valmistui.
- Liikuntapaikkasuunnitelmatyö aloitettiin ja työ saadaan valmiiksi keväällä 2024.
- Pohjoismaisten hiihtolajien vuoden 2029 MM-kisojen haku alkoi syksyllä ja päätös kilpailuista tulee kesäkuussa 2024.

Wellamo-opisto

- Toteutettu vapaan sivistystyön mukaista opetusta eri aineissa eri ikäryhmille, lasten ja aikuisten taiteen perusopetusta, aktivoivaa toimintaa, koulujen kerhotoimintaa ja maksutonta digineuvontaa kuntien kirjastoissa. Annettu kansalaisopisto-opetusta 48 577 tuntia, kurssilaisia 26 894 sekä annettu digineuvontaa 81 tilaisuudessa. Taide- ja muotoilukoulu Taikassa pidetty 2252 tuntia, opiskelijoita 331.
- Otettu käyttöön opetuksen eettiset ohjeet jatkumona vastuullisuustyölle.
- Aloitettu opintopistekurssit ja suoritukset viedään kansalliseen Koski-järjestelmään.
- Aloitettu maksuttomat kieliperjantait ja päivädiskot.
- Aloitettu Esteet nurin -yhteistyöhanke
- Opetushenkilöstön sairauspoissaolojen vuoksi sijaiskulut ovat korkeat.
- Opiskelijamäärät eivät ole palautuneet koronaa edeltävälle tasolle.

Kaupunginmuseo

- Annettu 541 lausuntoa rakennetusta ja arkeologisesta kulttuuri-perinnöstä. Tarkastus- ja neuvontakäyntejä sekä katselmuksia 171 ja viranomaisneuvotteluja 53. Maankäyttöhankkeita 131.
- Historiallisen museon perusnäyttelyn toteutus alkoi. Vaihtuvan näyttelyn Kotiin – Karjalan kaikuja ja kuvia suunnittelutyö edistyi. Yleisötyötä ja museokauppaa suunniteltiin.
- Hiihtomuseossa aloitettiin Doping–aiheen muistojen keruu. Muistot liikkeeksi senioriyleisötyössä –projektin tapahtumia sekä museossa että ikäihmisten harrastustiloissa ja asumisyksiköissä.
- Mastolassa avattiin Retroa vai romua – elektroniikan elinkaaria -näyttely marraskuussa. Auditorion esitystekniikkaa uusittiin.
- Malvassa näyttelyt: Vaeltajat; 100 vuotta Salpausselällä; Valon huomassa; Tulevaisuuden puutarha; Katseen takana; LABin keväänäyttely; Kaarisilta Biennaali sekä kokoelmahankintoja. 16 taidepajaa, 4 konserttia ja esitystä, 2 värikylyä, Wellamo-opiston kursseja, työpajoja yrityksille. Kulttuurikäynnit, Piirustusbuffet, Taidetestaajat.
- Asiakkaat: Malva 93 103, Mastola 12 962, Hiihtomuseo 30 685.
- Kokoelmia julkaistu Finna.fi:ssä yhteensä 16 654 nimikettä.
- Museon kokoelmatietokannassa migraatio valmistui tavoiteajassa.
- Kaupungintalon peruskorjaustyö valmistui
- Hiihtomuseon kokoelmiin 15 hankintaerää, taidekokoelmaan 14, julistekokoelmiin 2, kulttuurihistoriallisiin kokoelmiin 13, kuvakokoelmiin 11, Radio- ja tv-museon kokoelmiin 4. 17 kohteen dokumentointi sekä 1 perinnearkistoerä. Kokoelmista poistettiin 7 kohdetta ja 2 talletusta purettiin.

Toiminnan katsaus yksiköittäin

Kulttuuripalvelut

- Kulttuuripalvelujen hallinnoimalle Lastenkulttuurikeskus Efektille myönnettiin Suomen Kulttuurirahastosta rahoitus Lastenkulttuuria ukrainalaispakolaisille -hankkeen toteutukseen. Hanke sai jatkorahoituksen, jonka turvin toimintaa jatkettiin vielä syksyn 2023 ajan. Kevään toiminta suunnattiin lahtelaisille mava-luokille, joissa opiskelee ukrainalaisia ja muita pakolaisia. Osallistujamäärä oli yhteensä 1.363 hlö. Yhteensä toteutettiin 57 tapaamiskertaa. Syksyn toiminta kohdistettiin ryhmiin/luokkiin, joissa ukrainalaispakolaisia oli. Lapsia 432 hlö ja aikuisia 42 hlö, yhteensä 474 hlö. Yhteensä toteutettiin 10 tapaamiskertaa.
- Kulttuuripalvelujen hallinnoima Lastenkulttuurikeskus Efekti tarjoaa kulttuurivierailuja Päijät-Hämeen kuntiin. Syksyn 2023 aikana Efektin kautta järjestettiin kulttuuritoimintaa (mm. konsertteja, teatteriesityksiä ja työpajoja) alueen päiväkoteihin ja kouluihin. Vierailuja oli yhteensä 100 ja osallistujia yhteensä 9.355. Rahoituksesta vastaavat OKM sekä toiminnassa mukana olevat kunnat.
- Kesällä 2023 kulttuuripalvelut työllisti yhteensä 25 nuorta. Heidän kanssaan toteutettiin Lahden Kesänäyttämön 26. produktio, joka oli musiikinäytelmä Tirlittan. Esityksiä toteutettiin 12 ja yleisöä kävi yhteensä 1.036.
- Heinä-elokuussa Orkester Norden -nuoriso-orkesteri kokoontui Lahdessa. Orkesterin 67 muusikkoa edustivat yhteensä 14 eri kansallisuutta. Orkesterin toiminnan päärahoittaja on Pohjoismainen ministerineuvosto, sen organisaatiosta vastaa Suomen Lions ry yhteistyössä Lahden kaupungin kulttuuripalveluiden kanssa. Juhlakonsertti järjestettiin Sibeliustalolla 8.8.2023 ja konsertin jälkeen orkesteri suuntasi juhlakiertueelle Ruotsiin (Sundsvall ja Tukholma).

Osallisuus- ja hyvinvointi

- Osallistuvan budjetoinnin ideoi-kehitä-äänestä -kierros toteutui alkuvuodesta. Vuonna 2024 toteutettavat osbu-hankkeet päätettiin hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnassa elokuussa.
- Kumppanuuspöytien toiminta on toteutunut toimintasuunnitelman mukaisesti. Toinen kaksivuotinen toimintakausi käynnistyi kesäkuussa.
- Lahden kaupungin osallisuustoiminnan arviointitutkimuksen (2023) tulokset esiteltiin kaupunginvaltuustolle ja palvelualueiden johtoryhmille.
- Elokussa järjestetyssä osallisuustyöpajassa valmisteltiin osallisuustyön suunnittelupohja [OSALLISUUDEN SUUNNITTELU \(lahti.fi\)](https://www.lahti.fi/osallisuus). Osallisuusmessut järjestettiin marraskuussa.
- Lahden kaupungin esteettömyyssuunnitelma 2024-2026 esiteltiin hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnalle ja lähetettiin tiedoksi ja toimenpiteitä varten eri palvelualueille.
- Ehkäisevän työn toimenpiteitä toteutettiin yhteistyössä järjestöjen, alueellisten verkostojen ja sivistyksen eri vastuualueiden kanssa.
- Yhteistyössä vanhusneuvoston kanssa valmisteltuun vanhustenviikon juhlaan osallistui n. 200 henkilöä ja ikärikkaiden pop up -tapahtumaan n. 300 henkilöä.
- Osallistuttu hyvinvointialueen ensimmäisiin lakisääteisiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (hyte) -neuvotteluihin. Tulosten pohjalta hyvinvointiryhmässä valmisteltiin Lahden kaupungin hyte-toimenpiteet ja mittarit vuodelle 2024.
- Hyvinvointikertomuksen 2021–2024 kaupunkitasoinen laadinta on aloitettu.
- Yhdistykset kutsuttiin yhdistysiltaan kaksi kertaa vuoden 2023 aikana.
- Monitoimikeskus Takataskun palveluita käytti keskimäärin 284 henkilöä /päivä (vuonna 2022; 223 henkilöä/päivä).

Toiminnan katsaus yksiköittäin

Lahden kaupunginteatteri

- Asiakkaiden määrässä tavoitteesta jäätiin noin 11.000 katsojaa. Ryhmien koko on pienentynyt. Lippuja ostetaan lähempänä esitystä. Esityksiä peruutettiin yhteensä 41 kpl vähäisen kysynnän tai sairaustapausten vuoksi. Tulotavoite katsojaa kohden toteutui tavoitetta korkeampana. Lipunhintoja korotettiin kohdennetusti n. 5 %.
- Ensi-iltoja oli tavoitteen mukaisesti 7 kpl, terveysperusteiset poissaolot 8,3 pv/työntekijä, mikä oli tavoitetta parempi.
- Teatterin juhlavuoden kunniaksi järjestettiin useita tapahtumia.
- Teatterin laajemman peruskorjauksen hankesuunnittelu käynnissä.
- Talouden toteutumassa näkyy mm. hintojen nousu ja henkilöstökulujen ylitys. Liikevaihdosta toteutui 85,6 %.
- Tilikauden tulos - 600.674 €. Tasapainotussuunnitelma laadittu.

Lahden kaupunginorkesteri

- Tammikuussa yleisön ostokäyttäytymisessä tapahtui positiivinen muutos, mutta edelleen jäädään lipunmyynnissä jälkeen korona-aikaa edeltäviltä vuosilta noin 200 lippua / konsertti.
- Anja Bihlmaierin 2020 alkanut päävierailijakausi päättyi helmikuussa.
- Dalia Stasevskan ylikapellimestarisopimusta jatkettiin 31.7.2025 asti.
- Konserttitoiminnan lisäksi tammikuussa äänitettiin BIS-levymerkille Helvi Leiviskän musiikkia. Levytys on merkittävä kulttuuriteko.
- Toukokuun Carmina Burana oli koronan jälkeen ensimmäinen loppunmyyty konsertti. Kevään osalta jäätiin lipunmyyntitavoitteesta 45 000 €, eli n. kaksi täyttä salillista keskihintaisia lippuja.
- Elokuussa Abba-produktio Rajattoman kanssa myi kolme salillista loppuun.
- Syyskuu alkoi Sibeliuksen festivaalilla, jonne 10% vieraista saapui ulkomailta, 20 eri maasta. Kaukaisimmat matkailijat tulivat Singaporesta ja Uudesta-Seelannista.
- Festivaalin jälkeen äänitimme uuden Myrskyluodon Maija – elokuvan musiikit. Elokuvan ensi-ilta tammikuussa 2024.
- Lipunmyynnin kehittymisen arviointi edelleen vaikeaa. Lippuja myydään paljon vielä konserttiviikolla.
- Tilikauden tulos jäi alijäämäiseksi, vaikka lipunmyynti paranikin vuoteen 2022 verrattuna, niin edelleen jäimme 200 000 € tavoitteesta.

Liite 1

- Talouden toteuman seuranta yksiköittäin
- Henkilöstön seuranta
- Sanastositteet

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Palvelualueen yhteiskustannukset

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTATUOTOT	4 544	5 448	119,9 %	-904	4 544	119,9 %
Myyntituotot	100	108	107,8 %	-8	100	107,8 %
Tuet ja avustukset	4 444	5 337	120,1 %	-894	4 444	120,1 %
Muut toimintatuotot		3		-3		
TOIMINTAKULUT	-5 555	-6 446	116,0 %	891	-5 555	116,0 %
Henkilöstökulut	-4 689	-5 208	111,1 %	518	-4 689	111,1 %
Palvelujen ostot	-572	-896	156,8 %	325	-572	156,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31	-83	268,9 %	52	-31	268,9 %
Avustukset	-10	-10	100,9 %	0	-10	100,9 %
Muut toimintakulut	-253	-248	98,3 %	-4	-253	98,3 %
TOIMINTAKATE	-1 011	-998	98,7 %	-13	-1 011	98,7 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Lasten ja nuorten kasvun vastuualue -sitovuus yhteensä

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTATUOTOT	8 052	9 719	120,7 %	-1 667	8 052	120,7 %
Myyntituotot	4 152	4 486	108,1 %	-335	4 152	108,1 %
Maksutuotot	2 289	2 626	114,7 %	-337	2 289	114,7 %
Tuet ja avustukset	1 576	2 366	150,1 %	-790	1 576	150,1 %
Vuokratuotot	32	230	717,7 %	-198	32	717,7 %
Muut toimintatuotot	4	11	285,8 %	-7	4	285,8 %
TOIMINTAKULUT	-208 923	-208 011	99,6 %	-912	-208 923	99,6 %
Henkilöstökulut	-101 935	-102 355	100,4 %	420	-101 935	100,4 %
Palvelujen ostot	-53 576	-53 377	99,6 %	-199	-53 576	99,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 235	-2 856	88,3 %	-380	-3 235	88,3 %
Avustukset	-8 040	-7 699	95,8 %	-342	-8 040	95,8 %
Muut toimintakulut	-42 136	-41 724	99,0 %	-412	-42 136	99,0 %
TOIMINTAKATE	-200 871	-198 292	98,7 %	-2 579	-200 871	98,7 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Lasten ja nuorten kasvu yhteiset

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTATUOTOT	81	129	159,5 %	-48	81	159,5 %
Myyntituotot	7	0	-1,6 %	7	7	-1,6 %
Maksutuotot	73	109	149,2 %	-36	73	149,2 %
Tuet ja avustukset		19		-19		
Vuokratuotot	1	2	167,0 %	-1	1	167,0 %
TOIMINTAKULUT	-2 880	-2 747	95,4 %	-134	-2 880	95,4 %
Henkilöstökulut	-1 638	-1 585	96,8 %	-53	-1 638	96,8 %
Palvelujen ostot	-186	-197	105,9 %	11	-186	105,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	-2	56,9 %	-1	-3	56,9 %
Avustukset	-1 016	-928	91,3 %	-88	-1 016	91,3 %
Muut toimintakulut	-37	-35	94,8 %	-2	-37	94,8 %
TOIMINTAKATE	-2 799	-2 617	93,5 %	-182	-2 799	93,5 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Varhaiskasvatuspalvelut

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTATUOTOT	2 369	3 097	130,7 %	-728	2 369	130,7 %
Myyntituotot	3	11	426,0 %	-8	3	426,0 %
Maksutuotot	2 216	2 517	113,6 %	-301	2 216	113,6 %
Tuet ja avustukset	150	569	379,6 %	-419	150	379,6 %
Vuokratuotot	1	1	69,3 %	0	1	69,3 %
TOIMINTAKULUT	-80 786	-80 940	100,2 %	154	-80 786	100,2 %
Henkilöstökulut	-38 763	-39 321	101,4 %	559	-38 763	101,4 %
Palvelujen ostot	-24 509	-24 357	99,4 %	-152	-24 509	99,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-460	-429	93,2 %	-31	-460	93,2 %
Avustukset	-6 683	-6 432	96,2 %	-252	-6 683	96,2 %
Muut toimintakulut	-10 372	-10 402	100,3 %	30	-10 372	100,3 %
TOIMINTAKATE	-78 417	-77 843	99,3 %	-574	-78 417	99,3 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Perusopetus

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTATUOTOT	4 879	5 884	120,6 %	-1 006	4 879	120,6 %
Myyntituotot	4 019	4 402	109,5 %	-383	4 019	109,5 %
Tuet ja avustukset	826	1 256	152,1 %	-430	826	152,1 %
Vuokratuotot	30	224	745,1 %	-194	30	745,1 %
Muut toimintatuotot	4	3	72,1 %	1	4	72,1 %
TOIMINTAKULUT	-118 498	-117 845	99,4 %	-653	-118 498	99,4 %
Henkilöstökulut	-57 412	-57 114	99,5 %	-298	-57 412	99,5 %
Palvelujen ostot	-28 145	-28 370	100,8 %	225	-28 145	100,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 409	-2 114	87,7 %	-296	-2 409	87,7 %
Avustukset	-261	-264	101,3 %	3	-261	101,3 %
Muut toimintakulut	-30 271	-29 983	99,0 %	-288	-30 271	99,0 %
TOIMINTAKATE	-113 620	-111 961	98,5 %	-1 659	-113 620	98,5 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Nuorisopalvelut

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTATUOTOT	723	608	84,1 %	115	723	84,1 %
Myyntituotot	123	74	59,8 %	50	123	59,8 %
Maksutuotot		0		0		
Tuet ja avustukset	600	522	87,0 %	78	600	87,0 %
Vuokratuotot		4		-4		
Muut toimintatuotot		9		-9		
TOIMINTAKULUT	-6 758	-6 479	95,9 %	-279	-6 758	95,9 %
Henkilöstökulut	-4 122	-4 335	105,2 %	213	-4 122	105,2 %
Palvelujen ostot	-736	-453	61,6 %	-282	-736	61,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-363	-311	85,7 %	-52	-363	85,7 %
Avustukset	-80	-75	93,8 %	-5	-80	93,8 %
Muut toimintakulut	-1 457	-1 305	89,6 %	-152	-1 457	89,6 %
TOIMINTAKATE	-6 034	-5 871	97,3 %	-163	-6 034	97,3 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Wellamo-opisto

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTATUOTOT	1 270	1 416	111,5 %	-146	1 270	111,5 %
Myyntituotot	258	263	102,0 %	-5	258	102,0 %
Maksutuotot	1 011	1 140	112,7 %	-129	1 011	112,7 %
Tuet ja avustukset		12		-12		
Vuokratuotot	1	1	52,5 %	0	1	52,5 %
Muut toimintatuotot		0		0		
TOIMINTAKULUT	-4 245	-4 217	99,4 %	-28	-4 245	99,4 %
Henkilöstökulut	-3 052	-3 132	102,6 %	80	-3 052	102,6 %
Palvelujen ostot	-519	-445	85,7 %	-74	-519	85,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-91	-57	62,9 %	-34	-91	62,9 %
Muut toimintakulut	-583	-584	100,1 %	0	-583	100,1 %
TOIMINTAKATE	-2 975	-2 801	94,2 %	-173	-2 975	94,2 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Liikunta- ja kulttuuripalvelut – sitovuus yhteensä

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTATUOTOT	2 167	2 455	113,3 %	-288	2 167	113,3 %
Myyntituotot	96	1	0,6 %	96	96	0,6 %
Maksutuotot	1 041	1 281	123,1 %	-240	1 041	123,1 %
Tuet ja avustukset	117	138	117,7 %	-21	117	117,7 %
Vuokratuotot	879	1 003	114,1 %	-124	879	114,1 %
Muut toimintatuotot	34	32	96,1 %	1	34	96,1 %
TOIMINTAKULUT	-32 748	-33 523	102,4 %	775	-32 748	102,4 %
Henkilöstökulut	-3 488	-3 044	87,3 %	-444	-3 488	87,3 %
Palvelujen ostot	-2 486	-3 013	121,2 %	527	-2 486	121,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 619	-1 909	117,9 %	291	-1 619	117,9 %
Avustukset	-13 945	-13 974	100,2 %	29	-13 945	100,2 %
Muut toimintakulut	-11 210	-11 582	103,3 %	372	-11 210	103,3 %
TOIMINTAKATE	-30 581	-31 068	101,6 %	488	-30 581	101,6 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Liikuntapalvelut

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTATUOTOT	2 008	2 256	112,3 %	-248	2 008	112,3 %
Myyntituotot	85	0	0,1 %	85	85	0,1 %
Maksutuotot	1 031	1 264	122,6 %	-233	1 031	122,6 %
Tuet ja avustukset		21		-21		
Vuokratuotot	858	952	111,0 %	-94	858	111,0 %
Muut toimintatuotot	34	18	53,5 %	16	34	53,5 %
TOIMINTAKULUT	-17 568	-18 374	104,6 %	807	-17 568	104,6 %
Henkilöstökulut	-3 238	-2 733	84,4 %	-505	-3 238	84,4 %
Palvelujen ostot	-2 167	-2 719	125,5 %	552	-2 167	125,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 553	-1 838	118,3 %	284	-1 553	118,3 %
Avustukset	-165	-179	108,8 %	14	-165	108,8 %
Muut toimintakulut	-10 446	-10 906	104,4 %	460	-10 446	104,4 %
TOIMINTAKATE	-15 560	-16 119	103,6 %	559	-15 560	103,6 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Kulttuuripalvelut

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTATUOTOT	159	199	125,0 %	-40	159	125,0 %
Myyntituotot	11	0	4,0 %	11	11	4,0 %
Maksutuotot	10	17	166,0 %	-7	10	166,0 %
Tuet ja avustukset	117	116	99,6 %	0	117	99,6 %
Vuokratuotot	21	51	242,8 %	-30	21	242,8 %
Muut toimintatuotot		14		-14		
TOIMINTAKULUT	-15 180	-15 149	99,8 %	-32	-15 180	99,8 %
Henkilöstökulut	-251	-312	124,4 %	61	-251	124,4 %
Palvelujen ostot	-319	-294	92,1 %	-25	-319	92,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-66	-72	109,6 %	6	-66	109,6 %
Avustukset	-13 781	-13 795	100,1 %	14	-13 781	100,1 %
Muut toimintakulut	-764	-676	88,5 %	-88	-764	88,5 %
TOIMINTAKATE	-15 021	-14 950	99,5 %	-71	-15 021	99,5 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Kaupunginmuseo -sitovuus

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTATUOTOT	1 268	1 252	98,7 %	17	1 268	98,7 %
Myyntituotot	247	271	109,6 %	-24	247	109,6 %
Maksutuotot	955	877	91,9 %	78	955	91,9 %
Tuet ja avustukset		75		-75		
Vuokratuotot	16	4	26,8 %	12	16	26,8 %
Muut toimintatuotot	51	25	49,3 %	26	51	49,3 %
TOIMINTAKULUT	-7 732	-7 768	100,5 %	36	-7 732	100,5 %
Henkilöstökulut	-3 097	-3 081	99,5 %	-17	-3 097	99,5 %
Palvelujen ostot	-1 247	-1 419	113,8 %	171	-1 247	113,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-353	-399	113,1 %	46	-353	113,1 %
Muut toimintakulut	-3 035	-2 870	94,6 %	-165	-3 035	94,6 %
TOIMINTAKATE	-6 464	-6 517	100,8 %	52	-6 464	100,8 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Kansainväliset urheilutapahtumat

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTAKULUT	-906	-828	91,4 %	-78	-906	91,4 %
Henkilöstökulut		-259		259		
Palvelujen ostot	-616	-259	42,0 %	-357	-616	42,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8	-42	520,0 %	34	-8	520,0 %
Muut toimintakulut	-282	-268	95,1 %	-14	-282	95,1 %
TOIMINTAKATE	-906	-828	91,4 %	-78	-906	91,4 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Osaaminen –sitovuus yhteensä

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTATUOTOT	55	75	136,1 %	-20	55	136,1 %
Myyntituotot	5	32	629,9 %	-27	5	629,9 %
Maksutuotot	2	0	-9,1 %	2	2	-9,1 %
Tuet ja avustukset	10	23	225,1 %	-13	10	225,1 %
Vuokratuotot	5	7	128,9 %	-1	5	128,9 %
Muut toimintatuotot	33	14	41,4 %	20	33	41,4 %
TOIMINTAKULUT	-19 818	-19 661	99,2 %	-157	-19 818	99,2 %
Henkilöstökulut	-10 943	-10 133	92,6 %	-810	-10 943	92,6 %
Palvelujen ostot	-1 564	-2 126	135,9 %	562	-1 564	135,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-975	-878	90,1 %	-97	-975	90,1 %
Avustukset	-765	-783	102,3 %	18	-765	102,3 %
Muut toimintakulut	-5 571	-5 740	103,0 %	170	-5 571	103,0 %
TOIMINTAKATE	-19 763	-19 586	99,1 %	-177	-19 763	99,1 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Osaaminen yhteiskustannukset

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTAKULUT	-765	-773	101,0 %	8	-765	101,0 %
Avustukset	-765	-773	101,0 %	8	-765	101,0 %
TOIMINTAKATE	-765	-773	101,0 %	8	-765	101,0 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Lukiokoulutus

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTATUOTOT	55	75	136,1 %	-20	55	136,1 %
Myyntituotot	5	32	629,9 %	-27	5	629,9 %
Maksutuotot	2	0	-9,1 %	2	2	-9,1 %
Tuet ja avustukset	10	23	225,1 %	-13	10	225,1 %
Vuokratuotot	5	7	128,9 %	-1	5	128,9 %
Muut toimintatuotot	33	14	41,4 %	20	33	41,4 %
TOIMINTAKULUT	-19 053	-18 888	99,1 %	-165	-19 053	99,1 %
Henkilöstökulut	-10 943	-10 133	92,6 %	-810	-10 943	92,6 %
Palvelujen ostot	-1 564	-2 126	135,9 %	562	-1 564	135,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-975	-878	90,1 %	-97	-975	90,1 %
Avustukset		-10		10		
Muut toimintakulut	-5 571	-5 740	103,0 %	170	-5 571	103,0 %
TOIMINTAKATE	-18 998	-18 813	99,0 %	-185	-18 998	99,0 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Osallisuus –sitovuus yhteensä

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTATUOTOT	562	601	106,9 %	-39	562	106,9 %
Myyntituotot	67	109	164,4 %	-43	67	164,4 %
Maksutuotot	6	3	43,1 %	3	6	43,1 %
Tuet ja avustukset	330	365	110,4 %	-34	330	110,4 %
Vuokratuotot	45	18	40,1 %	27	45	40,1 %
Muut toimintatuotot	114	106	93,2 %	8	114	93,2 %
TOIMINTAKULUT	-9 225	-8 525	92,4 %	-700	-9 225	92,4 %
Henkilöstökulut	-4 346	-4 411	101,5 %	65	-4 346	101,5 %
Palvelujen ostot	-1 308	-963	73,6 %	-345	-1 308	73,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-970	-765	78,8 %	-205	-970	78,8 %
Avustukset	-348	-335	96,3 %	-13	-348	96,3 %
Muut toimintakulut	-2 253	-2 052	91,1 %	-202	-2 253	91,1 %
TOIMINTAKATE	-8 663	-7 924	91,5 %	-739	-8 663	91,5 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Kirjasto- ja tietopalvelut

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTATUOTOT	562	601	106,9 %	-39	562	106,9 %
Myyntituotot	67	109	164,4 %	-43	67	164,4 %
Maksutuotot	6	3	43,1 %	3	6	43,1 %
Tuet ja avustukset	330	365	110,4 %	-34	330	110,4 %
Vuokratuotot	45	18	40,1 %	27	45	40,1 %
Muut toimintatuotot	114	106	93,2 %	8	114	93,2 %
TOIMINTAKULUT	-7 722	-7 397	95,8 %	-325	-7 722	95,8 %
Henkilöstökulut	-3 786	-3 876	102,4 %	90	-3 786	102,4 %
Palvelujen ostot	-1 057	-843	79,8 %	-214	-1 057	79,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-902	-737	81,7 %	-165	-902	81,7 %
Muut toimintakulut	-1 977	-1 941	98,2 %	-36	-1 977	98,2 %
TOIMINTAKATE	-7 160	-6 796	94,9 %	-364	-7 160	94,9 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Osallisuus- ja hyvinvointipalvelut

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTAKULUT	-1 503	-1 128	75,1 %	-375	-1 503	75,1 %
Henkilöstökulut	-560	-535	95,5 %	-25	-560	95,5 %
Palvelujen ostot	-251	-120	47,8 %	-131	-251	47,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-68	-28	40,5 %	-41	-68	40,5 %
Avustukset	-348	-335	96,3 %	-13	-348	96,3 %
Muut toimintakulut	-276	-111	40,1 %	-165	-276	40,1 %
TOIMINTAKATE	-1 503	-1 128	75,1 %	-375	-1 503	75,1 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

Lahden kaupunginorkesteri

Taseyksikkö, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taseyksikkö	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Tilinpäätös edv.	Toteuman muutos%	Toteuma edv.	TA/TP muutos%
▲ Kaupunginorkesteri 1024							
Liikevaihto	833	614	73,7	327	87,8	327	154,7 %
Liiketoiminnan muut tuotot	19	64	338,7	390	-83,5	390	-95,1 %
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	5 620	5 620	100,0	5 415	3,8	5 415	3,8 %
Materiaalit ja palvelut	-1 078	-1 240	115,0	-1 120	10,7	-1 120	-3,8 %
Henkilöstökulut.	-4 307	-4 278	99,3	-4 131	3,6	-4 131	4,3 %
Poistot ja arvonalentumiset.	-35	-54	155,6	-59	-7,6	-59	-40,6 %
Liiketoiminnan muut kulut	-1 053	-939	89,2	-865	8,6	-865	21,7 %
Liiketoiminnan yli- / alijäämä	0	-212	141385153,9	-43	398,6	-43	-100,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut.		0		0	217,7	0	-100,0 %
TASEYKSIKÖN TULOS	0	-212	141452260,5	-43	398,4	-43	-100,0 %

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2023 (1 000 euroa)

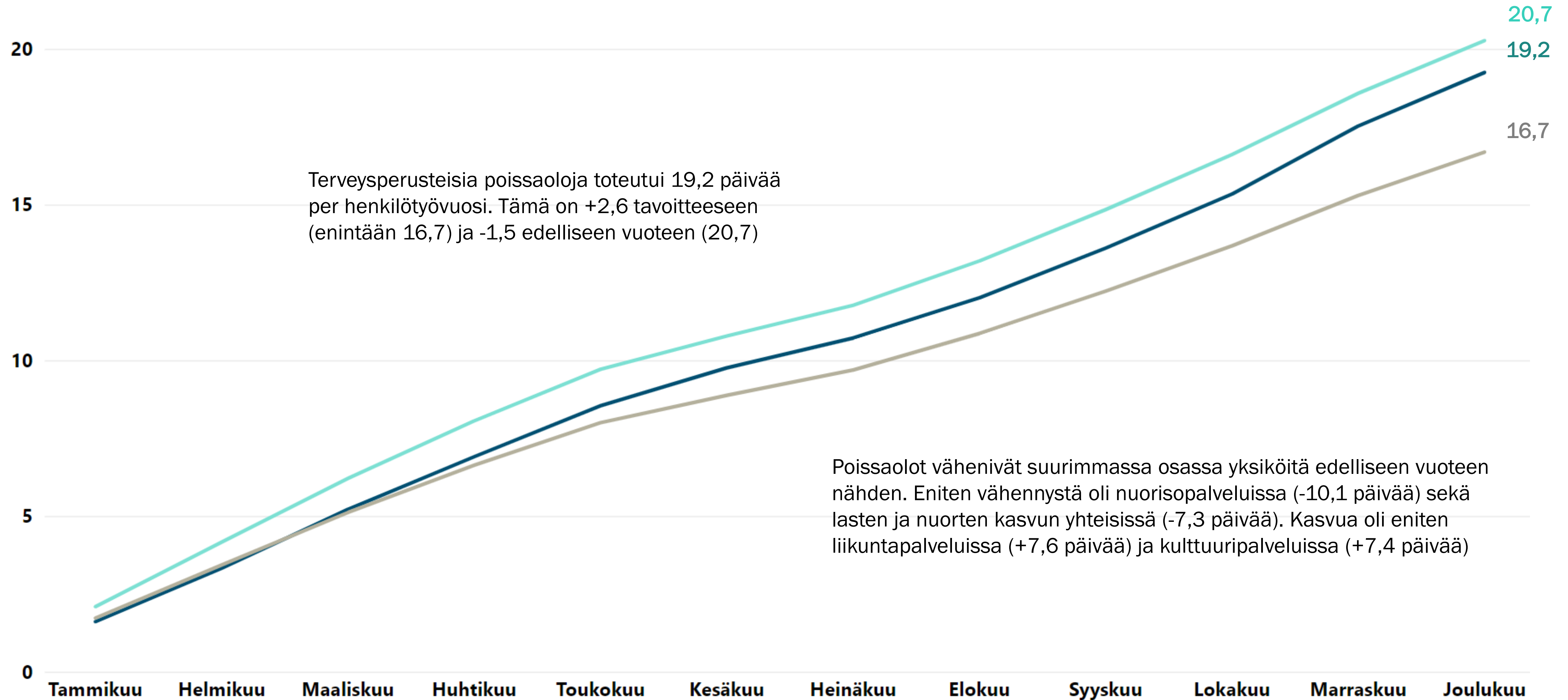
Lahden kaupunginteatteri

Taseyksikkö, 1000 € | 2023, tammi - joulukuu

Taseyksikkö	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Tilinpäätös edv.	Toteuman muutos%	Toteuma edv.	TA/TP muutos%
▲ Kaupunginteatteri 1025							
Liikevaihto	1 891	1 619	85,6	1 081	49,8	1 081	75,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot	159	91	56,8	491	-81,6	491	-67,6 %
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	7 558	7 558	100,0	7 238	4,4	7 238	4,4 %
Materiaalit ja palvelut	-1 696	-1 762	103,9	-1 539	14,5	-1 539	10,2 %
Henkilöstökulut.	-5 213	-5 473	105,0	-4 922	11,2	-4 922	5,9 %
Poistot ja arvonalentumiset.	-182	-204	112,0	-175	16,3	-175	3,8 %
Liiketoiminnan muut kulut	-2 508	-2 420	96,5	-2 251	7,5	-2 251	11,4 %
Liiketoiminnan yli- / alijäämä	10	-591	-5908,5	-76	674,3	-76	-113,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut.	-10	-10	98,1	-10	1,5	-10	3,5 %
TASEYKSIKÖN TULOS	0	-601	316128670,8	-86	598,6	-86	-100,0 %

Terveysperusteiset poissaolot per henkilötyövuosi

— Toteuma — Edv — Tavoite - - - Ennuste

Raportin sanastositteet

Kuvioissa ja strategiataulukoissa käytetyt lyhenteet

- **KS** = alkuperäinen toimielimen vahvistama käyttösuunnitelma
- **KS+LTA:t** = voimassa oleva käyttösuunnitelma
- **ENN** = koko vuoden ennuste toteumasta
- **Poikkeama** = ennusteen poikkeama voimassa olevaan käyttösuunnitelmaan
- **KOHA** = konsernihallinnon palvelualue
- **SIVI** = sivistyksen palvelualue
- **KYMP** = kaupunkiympäristön palvelualue
- **OSBU** = osallistuva budjetointi, asukkaat mukana suunnittelemassa ja päättämässä taloutta koskevista asioista

Talous

- **Toimintatuotot** = toiminnasta saadut myynti-, maksu-, vuokra- ja muut tuotot sekä saadut tuet ja avustukset
- **Toimintakulut** = toiminnasta aiheutuneet henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, vuokratulot sekä muut toimintakulut
- **Toimintakate** = toimintatuottojen ja -kulujen erotus, toimintakatteeseen lasketaan mukaan valmistus omaan käyttöön -tuloutuserä
- **Vuosikate** = toimintakatteeseen lisätään verorahoitus sekä rahoituserät, tunnusluku kuvaa poistojen kattamiseen käytettävissä olevaa määrärahaa
- **Tilikauden tulos** = kuvaa tilikauden aikaista taloudellista tulosta
- **Ylijäämää taseessa** = aikaisempien vuosien ylijäämä + ennustettu yli-/alijäämä
- **Sitovuustaso** = kaupunginvaltuustoon nähden sitova organisaatiotasoa tai muu osakokonaisuus

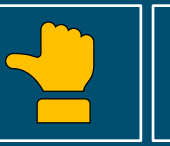
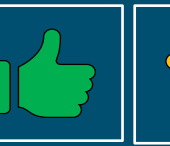
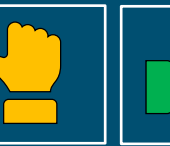
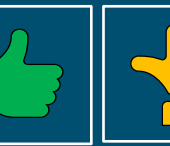
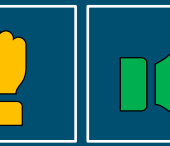
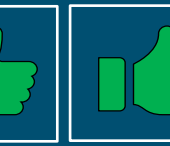

Henkilöstö

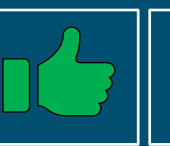

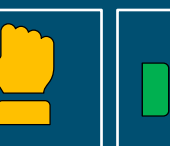
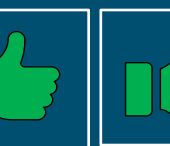
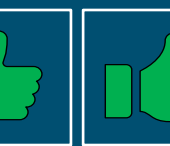

- **Henkilötyövuosi (HTV)** = palkallinen henkilöstöresurssi, jossa on vähennetty palkattomat poissaolot ja osa-aikaisuudet
- **Henkilöstömäärä** = palvelussuhteessa olevien yksittäisten henkilöiden määrä kuukauden viimeisenä päivänä
- **Terveysperusteiset poissaolot / HTV** = terveysperusteisten poissaolopäivien määrä henkilötyövuotta kohden
- Liitteissä on kuvattuna henkilöstön tunnusluvut kumulatiivisena kertymänä

Liite 2

- Strategian toimenpiteiden toteuman seuranta tilikausi 2023

Kärkihankkeiden toteummat 2023

1. **Hiilineutraali Lahti**

2. **Osaava Lahti**

3. **Elävä Lahti**

4. **Hyvinvoiva Lahti**

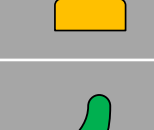

5. **Houkutteleva työnantaja Lahti**

 Tavoitteet toteutuivat
 Tavoitteet toteutuivat osittain
 Tavoitteet eivät toteutuneet

 17_{KPL} 14_{KPL} 1_{KPL}

Hiilineutraali Lahti

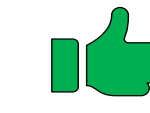
- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

	Vauhditamme energiamurrosta
	Luomme edellytyksiä sähköisen liikenteen lisäämiselle
	Laajennamme kaupunkipyöräjärjestelmää
	Kehitämme joukkoliikenteen tarjontaa, maksamista ja kasvatamme lipputuloja.
	Edistämme hiilineutraalia rakentamista ja nostamme energiatehokkuutta olemassa olevassa rakennuskannassa.
	Jalkautamme EU:n kaupunkien mission.
	Parannamme tapahtumien hiilineutraaliusedellytyksiä.
	Edistämme asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä luontolähtöisesti.
	Lisäämme koulu- ja päiväkotiruokailussa kasvisruokapainotteisuutta.

Tukee strategian tavoitteita:

- Lahti on hiilineutraali 2025
- Kiertotalous liiketoiminta kasvaa
- Lahtelaiset ovat terveempiä ja liikkuvat enemmän
- Suurin osa uudesta rakentamisesta sijoittuu kestäville kaupunkirakenteen vyöhykkeille
- Luonnon monimuotoisuus vahvistuu

Hiilineutraali Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteet toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	Mittarin toteutuma ja tehdyt toimenpiteet
<p>Lisäämme koulu- ja päiväkotiruokailussa kasvisruokapainotteisuutta. (sivi)</p> 	<p>Valmistetut / syödyt ateriat. Kouluruokailun suosio kasvaa.</p> <p>Kestävät valinnat ruokapalvelusopimuksissa.</p>	<p>Kasvispainotteisen aterian tarjonta/määrä koulu- ja päiväkotiruokailussa. Ruokahävikin määrä vähenee. Palvelusopimusten tarkastelu kestävien hankintojen osalta</p>	<p>Päijät-Hämeen Ateriapalveluiden tuotekehityksessä on painopisteenä ollut kasvisruokareseptien kehittäminen. Maistuva ilmastoruoka -hankkeessa on osallistettu oppilaita kouluruokailun kehittämiseen.</p> <p>Asiakkaiden lempiruokaviikot ovat saavuttaneet suuren suosion.</p> <p>Kasvisruoan tarjonta (kg) on lisääntynyt päiväkodeissa ja vähentynyt kouluissa vuodesta 2022 vuoteen 2023. Koulujen tarjonnan väheneminen perustuu entistä tarkempaan hävikkiseurantaan ja sekä tarjolle asetettavan ruoan määrän tarkempaan arviointiin. Kasvisruokaa on tarjottu joka päivä kasvisruokavaihtoehtona ja lisäksi on joka viikko ollut yksi kasvisruokapäivä, jolloin on tarjottu vain kasvisruokaa.</p> <p>Päiväkoti Vuonna 2022: 47 600 kg Vuonna 2023: 49 300 kg</p> <p>Koulut Vuonna 2022: 91 400 kg Vuonna 2023: 77 000 kg</p> <p>Luomutuotteiden kg-määrää on onnistuttu kasvattamaan vuodesta 2022 (1%) vuoteen 2023 (3.25%).</p>
<p>Parannamme tapahtumien hiilineutraaliusedellytyksiä. (sivi+koha+kymp)</p> 	<p>Parannetaan tapahtumien vastuullisuutta kehittämällä neuvontaa ja ohjausta: Työkaluja laadittu tapahtumien hiilijalanjäljen pienentämiseksi.</p>	<p>Työkalut otettu käyttöön kyllä/ei</p>	<p>Tapahtumien hiilijalanjälkilaskuri on valmistunut, ja siitä viestintä tapahtumajärjestäjille aloitettu.</p> <p>Ympäristöopas päivitetty Lahden uuteen ilmeeseen.</p> <p>Tapahtumajärjestäjille jätehuollosta tehdyn kyselyn perusteella ohjeistusta kehitetään.</p> <p>Tapahtumapalveluiden tekemä työkalu on otettu käyttöön ja siitä kerrotaan jokaiselle tapahtuma-luvan hakijalle.</p> <p>LUT:in seitsemän opiskelijaa työstivät laajan paketin toimenpide-ehdotuksia orkesterille.</p> <p>Museokohteiden opasteiden suunnitteluprosessi käynnistetty.</p>

Hiilineutraali Lahti

 Tavoitteet toteutuivat

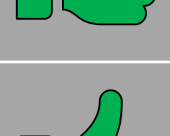
 Tavoitteet toteutuivat osittain

 Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	Mittarin toteutuma ja tehdyt toimenpiteet
<p>Edistämme asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä luontolähtöisesti. (sivi+koha+kymp)</p> 	<p>Luontoaskel terveyteen -ohjelman jalkautus käynnistynyt. / Luonnon monimuotoisuus vahvistuu; lahtelaiset ovat terveempiä ja liikkuvat enemmän; lähiluonnon virkistyskäyttömahdollisuudet kasvavat.</p>	<p>Luontoaskel terveyteen -ohjelman toteutuminen v. 2023 osalta, kyllä / ei</p>	<p>Toimintaohjelma on käsitelty johtoryhmissä ja ohjelman priorisointi vuosille 2023-2024 on tehty palautteiden perusteella. Kansainvälinen ohjelmaa tukeva URBACT-rahoitteinen hanke käynnistynyt. Kouluruokailun kasvispainotteisuuden kehittämiseksi käynnistynyt YM:n rahoittama työ. Asukkaille suunnattu ideakysely asuin ympäristöjen terveellisuuden lisäämisestä tuotti yli 180 ideaa, joita on työstetty eteenpäin. Luonto elvyttää -hankkeesta saatiin hyvät tulokset.</p> <p>Polkuverkostojen yleissuunnittelu on käynnistynyt resurssipulan takia hitaasti. Opastettuja luontopolkuja valmistunut mm. Renkomäkeen ja Kintterönsuolle. Linnaistensuon pitkospuut on uusittu kesäkuun. Luontoretkestä on laadittu 2 krt/v luontoretkiesite.</p> <p>Luonnonsuojeluohjelma on laadittu ja käsitelty kaupungin sisällä. SL-merkinnällä kaavassa oleville alueille (7/8) sekä Kintterönsuon loppuosalle ja Hakalaukunsuolle haettiin rauhoitusta vuonna 2023.</p> <p>Kaupungin omistamien metsien hoito- ja käyttöperiaatteet päivitetään.</p> <p>Lahden suunta -työn 2021-2025 osana laadittu uusi, yleiskaavatasoinen selvitys taajama-alueen arvokkaista luontotyypeistä. Tieto jalostettu yleiskaavamerkinnöiksi ja -määräyksiksi Lahden yleiskaava 2035.</p> <p>Ilmanlaatu- ja terveystiedon yhdistämisen suunnittelu aloitettu.</p> <p>Sivistyksen palvelualueella on tarkennettu ohjelman teemoja (ruoka, liikkuminen, elinympäristö, luontoyhteys) ja määritelty keskeiset tarkennetut tavoitteet vuosille 2023-2024. Hyvinvointiryhmä on seurannut hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista.</p> <p>Kumppanuuspöydille on valmistunut Luontoaskel terveyteen -ohjelman teemaiset KerroPois-keskustelukortit, jotka on otettu käyttöön uuden toimintakauden alettua. Asuinaluepahtumissa on keskusteltu kestäviin ratkaisuihin ja elämäntapaan liittyvistä teemoista. Asukkaille suunnattu kestävä elämäntapa -kysely on toteutettu 2022-2023; vastaajia n. 400.</p> <p>Osallistuvassa budjetoinnissa saatiin 38 kestävyysaiheista ja 244 ympäristöaiheista ideaa. Toteutukseen eteni 1 kestävyysaiheinen ja 10 ympäristöaiheista ideaa.</p> <p>Wellamo-opistossa toteutettu Luontoaskel terveyteen -teemaisia kursseja ja luentoja keväällä ja syksyllä 2023.</p>

Osaava Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

	Vakiinnutamme Junnuyliopiston toiminnan.
	Parannamme Lahden imagoa ja uudistamme Lahden kaupungin ilmettä.
	Parannamme opiskelijoiden työllistymistä ja yrittäjyyttä alueella.
	Käynnistämme toimintamallin tukemaan kansainvälisten asukkaiden kotoutumista ja työllistymistä.
	Houkuttelemme uusia yrityksiä ja turvaamme nykyisten yritysten laajennusmahdollisuudet
	Kasvatamme ja varmistamme monipuolisen yritystonttitarjonnan riittävyyden pitkällä aikajänteellä
	Vahvistamme alueellista innovaatiotoimintaa entistä kansainvälisemmälle tasolle.
	Kehitämme entistä asiakaslähtöisempiä työnantaja- ja työnhakijapalveluita

Tukee strategian tavoitteita:

- Yritysten ja työpaikkojen määrä kasvaa
- Yrittäjien arvio elinkeinopolitiikasta paranee
- Yritysten investoinnit lisääntyvät Lahden alueella
- Lahdessa on korkeakouluopiskelijoita 8500 hlöä v. 2026 ja 10 000 hlöä v.2030
- Lahden koulutustaso nousee
- Työllisyys kehittyy positiivisesti
- Osaavan työvoiman saatavuus parantuu

Osaava Lahti

 Tavoitteet toteutuivat

 Tavoitteet toteutuivat osittain

 Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	Mittarin toteutuma ja tehdyt toimenpiteet
Vakiinnutamme Junnuyliopiston toiminnan. (sivi) 	Tavoitetaso: Junnuyliopiston toiminta on osa esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opetussuunnitelmien toteuttamista eri vuosiluokilla Junnuyliopiston rakenteen mukaisesti. Kaikki esioppilaat, perusopetuksen 3., 5., 8. ja 9. luokkien oppilaat sekä lukiokoulutuksen 2. opintovuoden opiskelijat osallistuvat toimintaan.	oppilaiden ja opiskelijoiden osallistuminen, osallistumisaste %	Lukiokoulutuksen kaikki 2. opintovuoden opiskelijat osallistuivat yhden päivän kestävään Veden armoilla- oppimistapahtumaan. Perusopetuksen 3., 5. ja 8. luokkalaisten materiaalipaketit ovat olleet kaikkien opettajien käytössä. Vuoden 2023 aikana on käynnistetty materiaalipakettien päivitys. 3.luokkalaisten materiaalipaketti saatiin valmiiksi loppuvuodesta ja se on käytössä vuoden 2024 alusta. Kaikkien Lahden peruskoulujen 9. luokkien vierailut tiedeluokka SOLUssa ovat toteutuneet suunnitellusti vuoden 2023 aikana. Vesitutkimuksia-tiedeboksi ja tutkimustehtävien materiaali on ollut käytettävissä kaikissa esiopetusyksiköissä

Elävä Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteet toteutuivat osittain

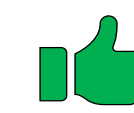
Tavoitteet eivät toteutuneet

	Toimimme aktiivisesti tapahtumien supervuoden onnistumiseksi; ylläpidämme ja parannamme onnistumisen edellytyksiä
	Kehitämme Lahtea kansainvälisenä tapahtumakaupunkina.
	Kehitämme osallistuvaa budjetointia, jolla parannamme asukastyytyvää osallisuuden kokemusta.
	Elävöitämme kaupungin keskustaa

Tukee strategian tavoitteita:

- Vierailijoiden lkm. Lahdessa palaa vuoden 2019 tasolle ja kasvaa sen jälkeen vuosittain 1,5%
- Keskustan viihtyisyys kasvaa
- Matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksien saavutettavuus paranee
- Aktiivisesti osallistuvien asukkaiden määrä ja osallistumismahdollisuudet lisääntyvät

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	Mittarin toteutuma ja tehdyt toimenpiteet
<p>Kehitämme osallistuvaa budjetointia, jolla parannamme asukastyytyväisyyttä ja osallisuuden kokemusta. (sivi)</p> 	<p>Osallistuvan budjetoinnin toimintamalli ja vaiheet pidetään säännöllisenä joka toinen vuosi toteutuvana asukasosallisuuden toimintamuotona.</p>	<p>Saadut asukasideat. Yhteiskehitetyt ideat Äänestäneet asukkaat. Toteutettavat hankkeet Osbun budjetti. Asukastyytyväisyys / yleisarvosana</p>	<p>Osibun ideointivaihe toteutui 26.1-5.3.23. arviointivaihe 6.3-14.4; yhteiskehittämisvaihe 24.4.-5.5; äänestysvaihe 22.5-11.6.23. Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päätti toteutettavista hankkeista elokuussa 2023. Toteutettavia hankkeita v. 2024 yhteensä 41.</p> <p>Osbutelefooniin soitti alle 10 asukasta.</p> <p>Saadut asukasideat 956 kpl. Ideat olivat avoimesti tutustuttavissa ideointialustalla kaupungin verkkosivuilta.</p> <p>Yhteiskehitettyjä ideoita 27.</p> <p>Äänestäneitä asukkaita 5098 (8 %-yksikön kasvu edelliseen osbu-kierrokseen verrattuna). Äänestysprosentti 4,2.</p> <p>Osibun budjetti > 33 000 €, hankkeiden toteuttamisvuonna 233 000 €.</p> <p>Asukas- ja henkilöstökysely toteutettiin 6-7/2023 (n=155 ja n=27); yleisarvosana 8,2 (kouluarvosana). Edellisten kierrosten v.2021 osbu:n yleisarvosana (asteikolla 1-5) 3,67 ja v. 2020 3,55.</p>
<p>Toimimme aktiivisesti tapahtumien supervuoden onnistumiseksi; ylläpidämme ja parannamme onnistumisen edellytyksiä (sivi+koha+kymp)</p> 	<p>-Säästöpainneet / onnistuminen yli odotusten. Tyytyväiset osallistujat.</p> <p>-Urheilukeskuksen alueen masterplan-suunnitelma laadittu. Erityisesti huomioidaan MM-kisahaun 2029 tarpeet.</p>	<p>-Asiakaskyselyn tulos eri ryhmistä.</p> <p>-Urheilukeskuksen alueen masterplan-suunnitelman valmiusaste.</p>	<p>Suurtapahtumavuosi onnistui isossa kuvassa erinomaisesti. Suurtapahtumien järjestäjät olivat tyytyväisiä Lahteen, osaamiseen, tiloihin, vapaaehtoiisiin ja kaiken toimivuuteen. Osallistuja-/yleisötavoitteet saavutettiin.</p> <p>Lahti Host City -hanke on käynnistynyt. Masterplan-nimellä työtä ei tullakaan kaikkien toimijoiden yhteispäätöksellä tekemään, vaan tehdään tapahtumainfran kehittämissuunnitelma, joka kattaa kaikki Lahden tapahtumapaikat. Tähän yhdistetään Sustainable Sport-hankkeen talviurheiluun liittyvä hanke, jossa saadaan materiaalia myös MM29-hankkeeseen liittyen. Työ tehdäänkin kuitenkin KYMP:n toiveesta Keskustavisiolle alisteisena, eli se valmistuu vasta toukokuussa 2024 ja sen jälkeen päästään vasta viemään loppuun muita osioita.</p> <p>Urheilukeskuksen visiotavoitteen määrittely on ollut mukana syksyn 2023 Keskustavision 2040 - työssä. Vision päätöksärittely on maaliskuussa 2024.</p> <p>MM2029 infran tarvekartoitus on tehty Urheilukeskuksen osalta yhteistyössä kaupunkiympäristön ja Lahden tilakeskuksen kanssa.</p>

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteet toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	Mittarin toteutuma ja tehdyt toimenpiteet
<p>Kehitämme Lahtea kansainvälisenä tapahtumakaupunkina</p> <p>(sivi+koha+kymp)</p> 	<p>Tavoitetaso: Tapahtumia ympärivuotisesti. Kansainvälisten tapahtumien määrän kasvu/pysyvyys. Tiedekongressien haun ja toteuttamisen aktivointi. Kv-opiskelijatapahtumien lisäys.</p>	<p>Vierailijoiden lkm. Lahdessa palaa vuoden 2019 tasolle ja kasvaa sen jälkeen vuosittain 1,5 %. Tapahtumia ympärivuotisesti. Tapahtumien lukumäärä kasvaa/pysyy.</p>	<p>Tapahtumaohjelman laadinta on aikataulussa; siinä tähdätään, että on valmista vuoden 2023 loppuun mennessä. Tiedekongressien haku on jo aktivoitunut asiaan palkatun henkilön ansiosta. KV-tapahtumien hakukonsepti valmistuu elokuun loppuun mennessä, minkä jälkeen myös hakutoimenpiteissä aktivoidutaan entisestään.</p> <p>Päijät-Hämeessä kirjattiin 2023 lähes 850 000 maksettua majoitusvuorokautta, mikä on reilut 100 000 enemmän vuoteen 2022 verrattuna.</p> <p>Tapahtumaluvat 2019: 68, 2021:53, 2022:52, 2023: 101</p> <p>Tapahtumia yhteensä 2023: 170, 2022:109 Kasainvälisiä 2023: 26, 2022:30 Maakunnallisia 2023: 25, 2022:13 Paikallisia 2023: 81, 2022:33</p>
<p>Elävöitämme kaupungin keskustaa.</p> <p>(sivi+koha+kymp)</p> 	<p>Kauppatorin tulevaisuuden kuvan selkeyttäminen.</p> <p>Keskustan katu- ja kaupunkitilojen brändäys yhdessä yrittäjien kanssa.</p> <p>Laaditaan keskustan liikennetarkaisu ja yleissuunnitelma (KYMP).</p> <p>Tapahtumatoiminnan tulevaisuuskuvan selkeyttäminen ja elvyttäminen.</p> <p>Luodaan pientapahtumien tukemisen konsepti, jonka avulla kaupunki mahdollistaa tapahtumien helpon järjestämisen.</p>	<p>Kauppatorin kehittämissuunnitelman valmiusaste.</p> <p>Keskustan liikennetarkaisu ja yleissuunnitelma on/ei ole valmis. Kävijämäärän muutokset.</p> <p>Tapahtumaohjelma keskustan osalta on valmis.</p> <p>Tapahtumien määrän kasvu koko kaupunki/keskusta. Konsepti valmis ja järjestelmä luotu.</p>	<p>Kauppatorin kehittäminen on osa Keskustavisiota, joka valmistuu toukokuussa 2024. Tapahtumapalvelut ottavat kantaa myös Kauppatoriin tapahtumavenuena osana tapahtumainfran kehittämissuunnitelmaa (ent. Masterplan).</p> <p>Kauppatorin tulevaisuuskuvan ideointi kuuluu Keskustavision työsisältöön. Varsinainen kehittämissuunnitelma on mahdollista käynnistää vision hyväksynnän jälkeen.</p> <p>Keskustan liikennetarkaisu ja katujen brändäys, sekä yleissuunnitelman laadinta siirtyy n-vuodella eteenpäin.</p> <p>Keskustan ja katutilojen brändäystä on tehty lahti City ry:n toimesta yhdessä yrittäjien kanssa. Samoin kulkijamittauksia on tehty lahti City ry:n ja KYMP:n toimesta.</p> <p>Tapahtumatoiminnan kasvu- ja kehittämissuunnitelma on valmistunut 2023 lopussa. Ohjelma ei ota kantaa yksityiskohtiin (esim. keskusta), vaan laajoihin linjauksiin.</p> <p>Tapahtumien tukemisen konsepti on laajassa uusiutumisosiossa, jossa otetaan huomioon myös pienet tapahtumat ja niiden mahdollistaminen ja se valmistuu syyskuksi 2024.</p> <p>Opiskelijajärjestöjen kanssa on aloitettu yhteistyö tapahtumiin liittyen. Kumppanuuspöydillä on omaa, vahvistuvaa tapahtumatuotantoa.</p> <p>Tapahtumien määrän mittaamisen keskitetty malli on edelleen kesken. Nyt tietoa haetaan vielä manuaalisesti eri paikoista.</p>

Hyvinvoiva Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteet toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

	Laadimme kulttuurihyvinvointisuunnitelman
	Tarjoamme uusille lahtelaisille tervetulopaketin, jossa esittelemme kaupungin liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksia houkuttelevasti.
	Kehitämme Salpausselän liikuntareitistöjä.
	Hyödynnämme paremmin järvimatkailua kehittämällä Satamia ja Rantaraittia, mm. vierasvenesataman toiminta
	Kehitämme ulkoliikkumispaikkojen palveluverkkoa (liikuntapaikkastrategia)

Tukee strategian tavoitteita:

- Lahtelaiset ovat terveempiä ja liikkuvat enemmän
- Lähiluonnon virkistyskäyttömahdollisuudet kasvavat
- Matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksien saavutettavuus paranee
- Vierailijoiden lkm. Lahdessa palaa vuoden 2019 tasolle ja kasvaa sen jälkeen vuosittain 1,5%

Hyvinvoiva Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteet toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	Mittarin toteutuma ja tehdyt toimenpiteet
<p>Laadimme kulttuurihyvinvointisuunnitelman, joka valmistellaan yhdessä kaupungin, hyvinvointialueen, sekä yhdistys- ja järjestötoimijoiden kanssa. Koordinoimme suunniteltua toimintaa sovitulla tavalla. (sivi+koha)</p> 	<p>Toteutuu osin osana hyvinvointisuunnitelmaa. / Tavoite: Toimiva ja koordinoitu järjestöyhteistyö kaupungin ja hyvinvointialueen välillä. Koordinaattori nimetty. Vastuut ja omistajuudet sovittu. Vuosiavustukset käytetään yhteisesti määriteltyjen tarpeiden mukaisesti.</p>	<p>Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutuminen. Kerro pois - osallisuustilaisuuksien osallistujamäärä Henkilöstö sekä vastuut resursoitu. Talousarvioon varatun vuosiavustusten määrä</p>	<p>Kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa on edistetty kahden opinnäytetyön avulla. Kaksivuotinen kehittämistehtävä on käynnistynyt suunnitelman mukaisesti, sen vetovastuu Päijät-Hämeen liitolla. Lahti on mukana maakunnallisessa Kaiku-kortti-selvityksessä. ”Kaiku-kortti parantaa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien yksilöiden ja perheiden mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään ja harrastaa taiteen tekemistä.”</p> <p>2626 asukasta osallistui 16 Kerro Pois! tilaisuuteen vuoden 2023 aikana.</p> <p>Kirjastoissa on tammi-joulukuussa järjestetty 554 tapahtumaa, joihin on osallistunut 8790 asiakasta. Erätaukokeskusteluja on järjestetty mm. päihdetilanteesta Lahdessa, epävarmuudessa elämisestä, turvallisemmasta tulevaisuudesta sekä musiikkikirjastopalveluiden tulevaisuudesta.</p>
<p>Tarjoamme uusille lahtelaisille tervetulo-paketin, jossa esittelemme kaupungin liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksia houkuttelevasti. (sivi+koha)</p> 	<p>Ei ole / Toteutetaan resurssien mukaan. Tervetulo-pakettikokonaisuus on resursoitu.</p>	<p>Toteutunut / ei toteutunut. Jakelumäärä (erityishuomio opiskelijat).</p>	<p>Aikataulu hieman viivästyi, sillä kirje ja tervetulo-pakettikokonaisuus haluttiin toteuttaa pysyväksi toimintamalliksi yhteistyössä eri kaupungin toimijoiden kesken. Ensimmäinen kirje lähti kesäkuussa. Seuraava kirje ja tervetulo-paketti lähtee vuoden 2024 alussa.</p> <p>Kaupunkilaisille ja erityisesti uusille kaupunkilaisille halutaan samalla tutustuttaa keskitetty asiakaspalvelupiste, Lahti-Piste, joka mukana asiakkaille suunnatuissa lähetyksissä, sekä yhteydenottoa paikkana.</p> <p>Muuttaneiden määrä vuonna 2022: 5896 Kirjeiden määrä (1 per kotitalous): 4287</p> <p>Käytetyt edut: Kaupunginteatteri: 172, Sinfonia Lahti: 102, Hiihtomuseo: 17 Mastola: 54, Malva 367</p>

Hyvinvoiva Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	Mittarin toteutuma ja tehdyt toimenpiteet
Kehitämme Salpausselän liikuntareitistöjä. (sivi+kymp) 	Markkinoinnin parantaminen ja kohdentaminen erityisesti pk-seudulle Saavutettavuuden parantaminen. Vanhan raviradan alueen kehityskuvan laatiminen, mikä on alueen tuleva maankäyttö, toimintojen sijoittuminen alueelle.	Verkoston laajuus km. Käyttäjämäärä, kilometrit, mittausteknologia, Raviradan alueen kehityskuva on / ei ole laadittu.	Kävijämäärälaskuri (Suomen ladun talvipolkuhankkeesta saatu) asennettu talvipolun varteen (Raviksen rennolle) 22-23 aikana. Tammi-heinäkuun ohitukset noin 9000 kpl. Päiväkävijöiden keskiarvo 42 hlö. Etäluettavat laskurit (4 kpl) asennettu 27.7.2023. Raviksen Raviksen Rennon laskurin mukaan ohituksia on 8788 kpl aikavälillä 27.7-31.12.2023. Kävijöiden vuorokausikeskiarvio on 56 kpl. Talvikunnossapitokokeilu koettiin merkityksellisenä ja hoitoa jatketaan tulevina talvina, samalla hoidettu reitti laajenee 10 km (yhteensä 20 km). Syksyn aikana toteutetaan Talvipolun opasteet, porttiaiheet eivät toteudu tänä vuonna Kaupunkiympäristön hallinnoiman maa-alueen (vanha ravirata) suunnitelmat tarkentuvat myöhemmin tulevaisuudessa. Liikuntapalvelun osuus tässä suunnittelussa on toimia tarvittaessa asiantuntijan roolissa. Maastoliikuntapolut on karttapalvelu kuvannut omaan sovellukseensa.
Kehitämme ulkoliikkumispaikkojen palveluverkkoa (liikuntapaikkastrategia). (sivi+koha+kymp) 	Palveluverkkosuunnitelma laadittu	Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet toteutuksessa	Liikuntapaikkasuunnitelma on tekeillä ja valmistuu keväällä 2024

Houkutteleva työnantaja Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteet toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

	Päivitämme perehdytysprosessin monitasoisia menetelmiä tarjoavaksi kokonaisuudeksi
	Kehitämme henkilökohtaisen työsuorituksen arviointia osana palkitsemista
	Varmistamme yhtenäiset johtamiskäytännöt ja tuemme esimiehiä johtamisessa
	Tuemme työyhteisöjä työelämän arjessa
	Varmistamme henkilöstön monipuolisen osaamisen kehittymisen
	Kehitämme työyhteisöviestintää (uusi intranet) ja tuemme viestintäosaamista

Tukee strategian tavoitteita:

- Lahden maine hyvänä työnantajana vahvistuu
- Kaupungin henkilöstön työhyvinvointi parantuu

Houkutteleva työnantaja Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteet toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	Mittarin toteutuma ja tehdyt toimenpiteet
Kehitämme henkilökohtaisen työsuorituksen arviointia osana palkitsemista (koha+sivi+kymp) 	Yleisohjeet olemassa. / Luodaan yhteismitallinen kaupunkitasoinen malli osana palkitsemista tukemaan palvelutoiminnan tavoitteita	Prosessi päivitetty ja otettu käyttöön Kyllä / Ei	Kertapalkitsemisen uudistaminen (kriteerit) laadittu ja käsitellään yhteistoiminnassa. Viestintä ja jalkautus pidemmällä aikavälillä. Henkilökohtaisen työsuorituksen arvioinnin malli toteutuu osittain (nykytilan kartoitus ja analysointi, jakautuminen), mutta työ jatkuu ensi vuonna. Kulttuurin muutos pidemmällä aikavälillä. Vanhan palkitsemisjärjestelmän mukaiset kertapalkitsemiskäytänteet ovat olleet kymppissä käytössä.
Tuemme työyhteisöjä työelämän arjessa (koha+sivi+kymp) 	Tavoite: hyvinvoivat työyhteisöt Päivitetään strategisen työkykyjohtamisen malli	Pulssikysely (arvosana 1-5) työyhteisömme osion keskiarvo (nyt 3,69), työn vaarat ja riskit arvoitu jokaisessa toimintayksikössä (100%)	Strategisen työkykyjohtamisen malli on lähes valmis, mutta loppuunsaattamiseksi tarvitaan työterveyshuollon asiantuntemusta.. Työterveyshuollon kilpailutus on päätynyt ja kumppaniksi valittiin Mehiläinen Oy. Pulssikysely toteutettu. Pulssikyselyssä ei ole työyhteisömme osiota. Työhyvinvointikysely toteutetaan 2/2024. 74 % on ilmoittanut, että työn vaarat ja riskit on arvioitu. 16 % on ilmoittanut, että ei ole arvioitu. Esimiesten osallistuminen valmentava johtaminen-koulutukseen. Riskien arviointi Impact-ohjelmistolla tuotettu kaupunkitekniikassa jokaisesta yksiköstä. Jokaisesta rakennustyömaasta ja kunnossapidon urakasta tuotetaan riskikartoitus. Toimenpiteitä tunnistettuja riskejä kohtaan tuotetaan jatkuvasti ja seurataan kuukausittain. Kaupunginmuseon toimipisteissä riskienarvioinnit tehty. Orkesterissa riskienarvioinnit tehty. Perusopetuksessa riskienarvioinnit tehty.
Varmistamme henkilöstön monipuolisen osaamisen kehittymisen (koha+sivi+kymp) 	Tavoite: Laadimme mallin strategiseen osaamisen johtamiseen ja mallin osaamisen kehittämiseen.	Malli luotu Koulutuspäivät / työntekijä	Osaamisen kehittämisen malli ja strategisen osaamisen johtamisen malli on luotu ja käsitelty syyskuussa YTR:ssä. Malleja on jalkautettu; intrasivu on luotu ja malleja on esitelty esihenkilökahveilla ja palvelualueiden johtoryhmissä. Koulutuspäivät/työntekijä: 2,2 KYMP: Koulutussuunnitelma kuluvalle vuodelle tuotettu ja sen toteutumista seurataan. Koulutussuunnitelman mukaisiin koulutustilaisuuksiin osallistuttu. Uudentyyppisiä koulutuksia kehitetty ja otettu käyttöön esim. Paikkatiedon aamukahvit. Lakimuutosten tuomien koulutustarpeiden tunnistamista ja tarvetta kerätty sekä koulutus toteutettu. SIVI: Kaupunginmuseossa ohjeistettu koulutuksiin osallistumisesta. Perusopetus on järjestänyt ja mahdollistanut henkilöstön osallistumisen koulutussuunnitelman mukaisiin koulutuksiin. Koulutukset on koottu perusopetuksen tapahtumakalenteriin tiedotuksen varmistamiseksi. Liikuntapalvelun osalta ammatillinen koulutus on järjestetty (liikuntapaikkojenhoitajat) Vierumäen Urheiluopiston kanssa. Orkesterilla 2-4 kehityspäivää vuodessa, hallinnon edustajat osallistuvat alan seminaareihin. Muusikoille kehityspäivien ulkoista koulutusta ei pystytäkään järjestämään taloudellisista resursseista johtuen. Osallisuus ja hyvinvointipalveluilla kaksi kehittämisspäivää